

9. Odpoveď ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky M. Lajčáka na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky V. Dubačovej podanú 19. septembra 2018 vo veci pomoci zastupiteľských úradov Slovákom v zahraničí v krízových situáciách

SÉKRETARIÁT NÁRODNEJ RADY SLOVENSKÉJ REPUBLIKY	
Dátum zaevíďovania:	18. - 10. - 2018
Číslo spisu:	PREDS-522/2018
Listy:	11-
	Prílohy: 112
RZ	ZH LU

Bratislava 12. októbra 2018
 Č.: 140043/2018

Vážená pani poslankyňa,

v nadväznosti na Vašu interpeláciu z 18. septembra 2018 doručenú listom predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 19. septembra 2018, ktorou žiadate objasnenie spôsobu fungovania zastupiteľských úradov v prípadoch pomoci občanom Slovenskej republiky v zahraničí počas krízových situácií, Vám zasielam odpovede na Vaše otázky.

Je pochopiteľné, že po mimoriadnych udalostiach v zahraničí vznikajú situácie, pri ktorých je odôvodnený emočne vypäty stav občanov. Aj z tohto dôvodu rezort diplomacie vyvíja maximálne úsilie pri poskytovaní pomoci občanom v núdzi počas ich pobytu v zahraničí. Ubezpečujem Vás, že vítam každý podnet, ktorý môže skvalitniť a zefektívniť prácu a postupy pri ochrane práv a záujmov občanov Slovenskej republiky v zahraničí počas mimoriadnych situácií. V prípade potreby doplňujúcich informácií je Vám k dispozícii odbor krízového manažmentu zaradený na sekciu medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

S pozdravom

Príloha: 1

Na vedomie

predsedu Národnej rady Slovenskej republiky

Vážená pani
 Viera Dubačová
 poslankyňa
 Národná rada Slovenskej republiky
 Bratislava

Otázka č. 1: Bol v spomínanom prípade postup Veľvyslanectva SR v Jakarte správny?

Na základe preverenia postupu zainteresovaných zložiek konzulárneho krízového manažmentu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej MZVaEZ SR) a miery dodržania stanovených postupov možno konštatovať, že tieto boli dodržané všetkými útvarmi, ktoré sa zúčastnili na riešení následkov zemetrasenia v Indonézii (5. – 6. augusta 2018, ostrov Lombok).

Otázka č. 2: Prečo sa zastupiteľský úrad ďalej o slovenských občanov v krízovej oblasti nezaujímal?

Postupy zastupiteľských úradov (ďalej len ZÚ) v prípade vzniku mimoriadnych udalostí sú stanovené Smernicou o krízovom manažmente v pôsobnosti MZVaEZ SR. Po preverení postupu konštatujeme, že ZÚ Jakarta postupoval v súlade so smernicou a realizoval všetky potrebné úlohy a opatrenia.

Po uskutočnenom telefonáte s občanmi SR nachádzajúcimi sa v teritóriu konzulka ZÚ vyhodnotila, že miesto, kde sa slovenskí občania nachádzali ako aj ich stav boli bez akútneho ohrozenia. Vzhľadom na to, že podľa hodnotenia ZÚ neprišlo k zmene vonkajších bezpečnostných ukazovateľov prostredia, v ktorom sa občania nachádzali, neboli dôvod na ich opäťovné kontaktovanie. Z hľadiska konzulárnej ochrany bolo na letisku na ostrove Lombok uvedené do prevádzky spoločné konzulárne centrum pre občanov EÚ pod egidou spoločnej krízovej spolupráce krajín EÚ.

Otázka č. 3: Aké kvalifikačné predpoklady musia splňať pracovníci zastupiteľských úradov, ktorí komunikujú s občanmi v krízových situáciách.

Zamestnanci MZVaEZ SR spĺňajú zákonmi stanovené kvalifikačné predpoklady, súvisiace zo zákona o ochrane utajovaných skutočností a požiadavky na ďalšie schopnosti a osobnostné predpoklady, ktoré sú vyžadované na konkrétné miesto.

V rámci prípravy pred vyslaním na ZÚ sú zamestnanci povinní absolvovať špecifickú odbornú prípravu, ktorej súčasťou je školenie zamestnancov v oblasti krízového manažmentu a kurz „Psychologická prvá pomoc, zvládanie emočne náročných a rizikových situácií“ zabezpečený akreditovanou spoločnosťou.

Otázka č. 4: Prechádzajú pracovníci, ktorí komunikujú s občanmi v krízových situáciach psychologickými testami?

Všetci zamestnanci MZVaEZ SR, ktorí sú vysielaní do zahraničia povinne absolvujú pred každým vyslaním psychologické vyšetrenie. Vyšetrenie pozostáva z psychologického testu a pohovoru s klinickým psychológom a je realizované certifikovanými zdravotníckymi zariadeniami.

Otázka č. 5: Kto a akou formou zabezpečuje informovanie slovenských občanov, nahlásených v systéme MZVaEZ SR, v krízových situáciách? Považujete fungovanie týchto služieb za dostatočné?

Informovanie občanov registrovaných na základe dobrovoľnej registrácie pred cestou do zahraničia zabezpečuje ústredie MZVaEZ SR v spolupráci s príslušným ZÚ. Forma a rozsah spolupráce úzko súvisí s miestom vzniku mimoriadnej udalosti, miery jej prerastenia do

krízovej situácie, jej celkového rozsahu a možných dopadov na občanov Slovenskej republiky nachádzajúcich sa v teritóriu. Forma informovania je určovaná najmä na základe druhu mimoriadnej udalosti a stupňa urgentnosti. Možnosti sú od priamej komunikácie formou sms, elektronickej pošty alebo telefonického hovoru až po hromadnú komunikáciu prostredníctvom sociálnych sietí alebo www sídla MZVaEZ SR.

Otázka č. 6: Majú podľa MZVaEZ SR zastupiteľské úrady a menovite práve konzulárne služby a krízové situácie dostatočné personálne kapacity v jednotlivých štátoch?

Personálne kapacity ZÚ, vrátane ich konzulárnych úsekov, sú nastavené v rámci aktuálne záväzných limitov počtu štátnozamestnaneckých miest a miest vo verejnej službe, ktoré sú určené zo strany MF SR. Rezort MZVaEZ SR počet a štruktúru miest na jednotlivých ZÚ SR priebežne vyhodnocuje a prispôsobuje v rámci pridelených záväzných finančných limitov tak, aby boli čo najefektívnejšie zabezpečené plnenie úloh zahraničnej a európskej politiky SR, vrátane krízového manažmentu a poskytovania včasnej, profesionálnej a empatickej konzulárnej ochrany občanom Slovenskej republiky v súlade so zákonom o zahraničnej službe.